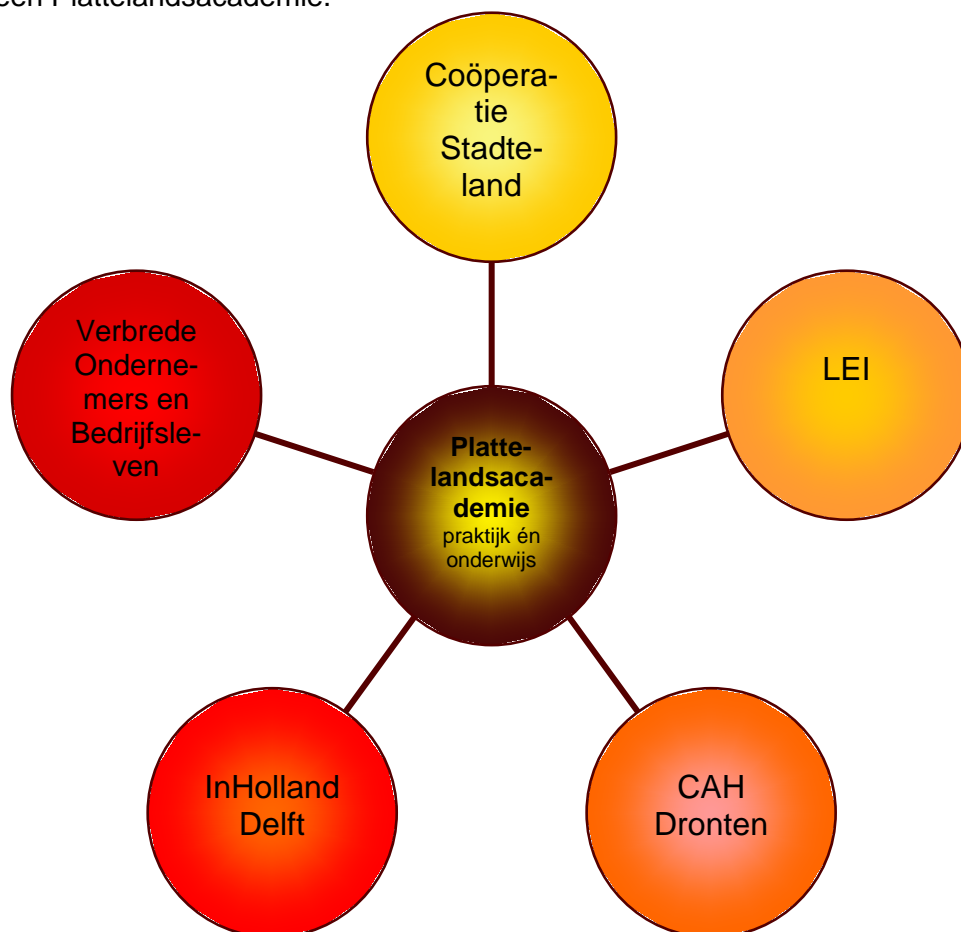

Aan: Ministerie van LNV, Dienst Regelingen
Van: W. van der Kooij, CAH Dronten
Betreft: Projectplan "Plattelandsacademie"; Aanvraagnummer: RIGO/2006/OV/042-01
Datum: 10-7-2006

1. Naam van het project: "Plattelandsacademie"

Kennis en ervaringen van onderzoekers, (verbrede) ondernemers, regionale beleidsmakers, adviseurs, intermediairs, docenten en studenten (toekomstige ondernemers) worden in dit project samengebracht in een Plattelandsacademie.

Samenvatting

In het project "Plattelandsacademie" worden onderzoekers, ondernemers, bedrijfsleven, beleidsmakers, adviseurs, docenten en studenten samengebracht. Kennis en ervaring wordt gedeeld en geschikt gemaakt voor het Hogere Agrarische Onderwijs en verbrede ondernemers en beleidsmakers in de agrarische sector. Het hoofddoel van het project luidt: *"Implementatie van kwalitatief hoogstaand, verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling in de praktijk en het Hoger Agrarisch Onderwijs."*

Het project zal onder andere de volgende resultaten opleveren:

- Een nieuwe set competenties op het gebied van verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling.
- Deskundigheidsbevordering van docenten. Docenten zullen meer een coachende rol gaan vervullen en dichter bij het werkveld betrokken worden. De integratie van onderwijs en praktijk zal versterkt worden.
- Een nieuw netwerk dat gericht zal zijn op leren in de praktijk en uitwisseling van kennis en ervaring. Hiervoor zullen ondernemersloketten in centraal Nederland ingericht worden.

- Kwaliteitsverhoging op het gebied van verbreed ondernemerschap van de deelnemende ondernemers, het bedrijfsleven en beleidsmakers.

De resultaten van het project zullen verspreid worden via de website www.plattelandsacademie.nl, het Groene Kennisnet en middels seminars die op de Christelijke Agrarische Hogeschool, InHolland Delft en de Eemlandhoeve in Bunschoten georganiseerd zullen worden.

2. De aanvrager/het samenwerkingsverband

De aanvrager is de Christelijke Agrarische Hogeschool (CAH) Dronten. De CAH biedt de volgende opleidingen aan: Plattelandsvernieuwing, Tuin- en Akkerbouw, Dier- en Veehouderij en Bedrijfskunde en Agribusiness. Daarnaast wordt een opleidingsvariant Agrarische Ondernemerschap aangeboden. De CAH is een onderdeel van de Aeresgroep. De CAH heeft ook ruime expertise op het gebied van uitvoering van plattelandsvernieuwingprojecten. In dit project wordt een samenwerkingsverband aangegaan met Hogeschool InHolland Delft (IHD). IHD biedt opleidingen aan op het gebied van Groene ruimte en (nieuwe) Ketenontwikkeling. De hogeschool heeft een uitgebreid MKB netwerk, waardoor er een constante uitwisseling tussen de praktijk en het onderwijs plaatsvindt.

In dit project wordt samengewerkt met de Coöperatie Stadteland (www.stadteland.nl) en LEI-WageningenUR. Daarnaast zal er een nauwe interactie zijn met de praktijk door inschakeling van verschillende ondernemers, het bedrijfsleven, zoals banken (zoals Rabobank), Accountantsorganisatie (zoals GIBO Accountants en Adviseurs), Adviesorganisaties (zoals ZLTO Advies en LTO Projecten) ketenorganisaties (zoals Streek- en Smaakverbond, Sodexho en Recron).

De Coöperatie Stadteland levert expertise op gebied van plattelandsinnovatie op bedrijfs- en gebiedsniveau en voor nieuwe markten. De Coöperatie levert deze expertise vanuit Stadteland zelf en vanuit het expert netwerk rondom de coöperatie (op gebied van businessdevelopment, marktkennis, logistiek, zorg, streekproducten e.a.).

De meerwaarde van de samenwerking tussen deze instellingen ligt hem in het feit dat allen, op verschillende manieren, kennis en ervaring hebben op het gebied van verbreed ondernemerschap en plattelandsvernieuwing in onderwijs en praktijk. De samenwerkingsovereenkomsten en offertes zijn opgenomen in **bijlage 1 en 2**.

3. Aanleiding en motivatie

In de afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar en ervaring opgedaan met een nieuwe aanpak voor verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling. In de nabije toekomst komen er grote veranderingen in het EU-Landbouwbeleid. Dat zal ook sterker worden gericht op Plattelandsbeleid en vergt grote aanpassingen en biedt kansen voor innovatieve strategieën van bedrijven, ketens en regio's. In het kader van de nieuwe ronde van POP-gelden zullen vanaf 2007 nieuwe regionale projecten worden uitgevoerd, waarin getracht wordt Groene Onderwijsinstellingen als regionale kenniscentra actief in te laten participeren. Deze plattelandsontwikkeling en verbrede landbouw vergen nieuwe competenties, zoals t.a.v. dynamische netwerkvorming met gepaste netwerkinterventies, participatieaanpak voor burgers, overheid en andere belangrijke stakeholders, nieuwe keten- en ondernemerschapsvorming voor verbrede landbouw, passende communicatiemethoden. Dit vergt een vernieuwende aanpak in het onderwijs. Naast het overbrengen van de noodzakelijke theoretische kennis van ontwikkelingen en het aandragen van theoretische concepten en hulpmiddelen die bruikbaar zijn in de praktijk, zullen docenten steeds meer een coachende rol krijgen. Kern van deze aanpak is om verbrede ondernemers en de belangrijke stakeholders in een regio strategisch te faciliteren om nieuwe strategieën uit te zetten, beweging te krijgen in soms moeilijke patstellingen op regionaal niveau en om samen te werken in gebiedsarrangementen. Het LEI heeft verschillende onderzoeksprojecten met deze nieuwe aanpak uitgevoerd. De Coöperatie Stadteland begeleidt ondernemers in de praktijk. De ondernemers en het bedrijfsleven doen dagelijks ervaring op in de praktijk en de Hogescholen voeren deels zelf

projecten uit, maar staan wel verder van de dagelijkse praktijk. In dit project worden de praktijk en kennis en ervaring samengebracht en gebruikt voor onderwijsvernieuwing en verbetering van verbreed ondernemerschap en plattelandontwikkeling in de praktijk. Hiervoor zal een plattelands-academie worden opgericht.

Omdat er op dit terrein tot nu toe maar beperkt contact is tussen het LEI, de onderwijsinstellingen, de ondernemers/bedrijfsleven, overheid en de studenten, blijft belangrijke kennis en ervaring onbenut. In dit project zal er een intensieve kennisuitwisseling gaan ontstaan tussen de diverse participanten. Dit zal enigszins regionaal, maar ook op nationaal niveau plaatsvinden. Dit zal resulteren in een nieuwe onderwijsopzet met competentiegericht toetsen, leren en begeleiding op maat en leren vanuit de praktijk. De praktijk zal het onderwijs binnengehaald worden. Ondernemers zullen een rol gaan spelen in het onderwijs als nieuwe onderwijsgeevenden.

Het project sluit nauw aan bij het thema “Ruimte op het platteland” en de subthema’s Verbrede Landbouw en Gebiedsgericht beleid. Ook recreatie in en om de stad zal nadrukkelijk aan de orde komen, omdat veel betrokken ondernemers in de nabijheid van stedelijk gebied werkzaam zijn. Andere aspecten, die aan de orde zullen komen zijn de voedselkwaliteit van streekproducten en regionale, culturele diversiteit. Om het landelijk gebied leefbaar te houden en tegemoet te komen aan de steeds veranderende wensen van de samenleving, zullen ondernemers in het landelijk gebied steeds weer nieuwe diensten en producten aan moeten bieden. In dit project worden ‘best practices’ en ‘lessons learnt’ breed toegankelijk gemaakt voor onderwijs en ondernemers.

Daarnaast sluit het project aan bij het thema “Maatschappelijk Groen Onderwijs” en met name bij het subthema Innovatie en Ondernemerschap. Innovatief denken en ondernemerschapskwaliteiten zijn uitstekend noodzakelijk om ondernemers in het landelijk gebied een goede toekomst te bieden.

4. Hoofddoel en aard van het project

Het hoofddoel van het project is: *“Implementatie van kwalitatief hoogstaand, verbreed ondernemerschap en plattelandontwikkeling in de praktijk en het Hoger Agrarisch Onderwijs.”*

Het project richt zich op twee doelgroepen:

- Het Hoger Agrarisch Onderwijs zal verbeterd worden, doordat kennis en ervaring uit de praktijk en uit onderzoek in het onderwijs geïmplementeerd zal worden. Het onderwijsmateriaal zal competentiegericht ontwikkeld worden. De onderwijsvernieuwing richt zich ook op leren in de praktijk met nieuwe competenties en een meer coachende rol voor de docenten.
- Ondernemers/regionaal bedrijfsleven en regionale beleidsmakers, die zich bezighouden met verbreed ondernemerschap en plattelandontwikkeling, zullen baat hebben bij de interactie met onderzoek en scholen en bij de versnelde doorstroming van onderzoeksresultaten naar de praktijk en de kennis en ervaring die aanwezig is bij de Hogere Agrarische Scholen en de Coöperatie Stadland.

Het LEI, de CAH, InHolland Delft en de Coöperatie Stadland bevinden zich in centraal Nederland. De ondernemers, het bedrijfsleven en de overheid zijn verspreid over Nederland.

Het betreft zowel een ontwikkelings- als een implementatieproject. Het ontwikkelingsaspect zit hem in het feit dat cursus- en onderwijsmateriaal ontwikkeld gaat worden in interactie met de praktijk en kennisinstellingen, waarbij kennisdoorstroming en feedback georganiseerd gaan worden. Daarnaast zullen nieuwe competenties geformuleerd worden. Het implementatieaspect zit hem in het feit dat geleerde competenties door ondernemers/bedrijfsleven/beleidsmakers gebruikt zullen gaan worden en dat onderwijsmateriaal getest en geïmplementeerd zal worden.

Begrenzings- en randvoorwaarden van het project:

- De onderwijsvernieuwing zal plaatsvinden op de CAH en IHD in de opleidingen plattelandsvernieuwing en de opleidingsvarianten agrarische ondernemerschap. De resultaten en ervaringen zullen op actieve wijze beschikbaar gesteld worden voor andere hogescholen.
- De Plattelandsacademie zal bestaan uit ondernemersloketten bij de CAH, IHD en de zes gebiedsinformatiecentra van de Coöperatie Stadteland (**bijlage 3**).
- Er zal afstemming plaatsvinden met De Werkplaats van VHI-Larenstein. De Werkplaats richt zich meer op gebiedsniveau, terwijl de ondernemersloketten met name gericht zullen zijn op ondernemers. Afstemming kan leiden tot versterking van beide concepten.

Het project sluit aan bij onder andere de volgende projecten van de Stadtelandcoöperatie en het LEI:

- Vraag naar groene diensten: een project van LEI en Stadtelandcoöperatie voor methodenontwikkeling ten behoeve van facilitering van verbrede landbouwers in strategievorming en ontwikkeling van gebiedsarrangementen;
- Ontwikkeling van Buitengebied Onnen (gemeente Haren): een project van LEI waarin het lukt om met nieuwe aanpak beweging te krijgen in het proces van landbouw- en natuurontwikkeling, waterberging en dergelijke. De aanpak is een combinatie van een aanpak van Interactieve Strategische Management (ISM), Levende Netwerkbenadering (LN) en sociotechnische Netwerkbenadering, zodat alle ondernemers en stakeholders uitgedaagd werden hun strategie te ontwikkelen en met elkaar in interactie te gaan om win-win-strategieën uit te zetten en te implementeren;
- De Sociotechnische netwerkbenadering is in velerlei projecten succesvol toegepast, zoals in Duurzame handelsketen biologische AGF, Integrale kas en gewasbesturing in 2015, Inventarisatie van de gebruikers, bewoners en overige betrokkenen en hun belangen in het plangebied van het project Mainport-ontwikkeling Rotterdam;
- De ISM-methode van het (virtuele) Agrocenter voor duurzaam Ondernemen is in veel projecten toegepast, zowel voor en met het bedrijfsleven en onderdelen in het Groen Onderwijs. Voorbeelden zijn: Facilitering van strategievorming in project Praktijkcijfers, Koeien & Kansen, akkerbouw- en boomkwekerijpilots binnen programma Systeemonnovaties Open teelten; visserijpilots binnen het programma Toekomstige Visserijsystemen;
- De Levende Netwerkbenadering wordt onder andere breed toegepast binnen het project Kennis Over Netwerken binnen het Netwerkprogramma Verantwoorde Veehouderij;
- Kennis over ketenvorming in verbrede en duurzame landbouw wordt onder andere opgedaan in een AKK-project 'MVO in stroomversnelling' en in een project 'Duurzaam in business'.

Daarnaast sluit het project aan bij de volgende projecten van de CAH:

- "Plattelandstoerisme als Innovatie in Flevoland", een Leader project waarin de het plattelandstoerisme in Flevoland is geanalyseerd. Dit project heeft geresulteerd in een nieuw toeristisch netwerk "Flevo(l)anders er op uit" en de professionalisering van de betrokken ondernemers.
- "Duurzame, regionale recreatie", een project dat wordt uitgevoerd in het kader van Leren voor duurzame ontwikkeling en waarin regionale samenwerking tussen verbrede ondernemers wordt gestimuleerd.

Tenslotte sluit het project aan bij het project van InHolland waarbij een Kenniscentrum Groene Ruimte wordt opgezet. InHolland ontwikkelt dit Kenniscentrum in samenwerking met streekpartijen in Midden-Delfland, Wijk en Wouden en het Groene Hart. Dit project wordt in samenwerking met de Coöperatie Stadteland uitgevoerd. Bij het Kenniscentrum worden ondernemersloketten ontwikkeld, waarbij studentenprojecten en ondernemersvragen gemacht worden onder begeleiding van docenten. Daarmee worden ondernemersinnovatie en onderwijsinnovatie gekoppeld.

5. Beoogde resultaten van het project

Het project zal de volgende resultaten opleveren:

- Een nieuwe set competenties op het gebied van verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling.
- Onderwijsvernieuwing door competentiegericht onderwijs, leren in de praktijk en coachend onderwijs combineren met theoretische verdieping en duiding van de praktijk; inclusief leerlijnen en proeven van bekwaamheid gebaseerd op de (nieuwe) competenties op het gebied van verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling.
- Deskundigheidsbevordering van docenten. Docenten zullen meer een coachende rol gaan vervullen en dichter bij het werkveld betrokken worden. De integratie van onderwijs en praktijk zal versterkt worden.
- Doordat onderzoek, onderwijs, adviseurs, ondernemers en beleidsmakers op regioniveau zullen worden samengebracht, zal er een nieuw netwerk ontstaan dat gericht zal zijn op leren in de praktijk en uitwisseling van kennis en ervaring. De ondernemersloketten in de diverse regio's, gefaciliteerd door de Plattelandsacademie, bieden daarvoor goede mogelijkheden met in de backoffice Coöperatie Stadteland, het LEI, de CAH en InHolland.
- Kwaliteitsverhoging op het gebied van verbreed ondernemerschap van de deelnemende ondernemers, het bedrijfsleven en beleidsmakers.
- In het project zal gebruik gemaakt worden van de Groene Kenniscatalogus, Livelink en Blackboard.

De resultaten van het project zullen op de volgende wijze worden verspreid:

- Voor het project zal een website opgezet worden: www.plattelandsacademie.nl. De site zal gebruikt worden voor communicatie tussen de participanten en de producten zullen op de site beschikbaar gesteld. Het wordt een regionaal platform en leerplaats van kennis en innovatie op het gebied van plattelandsvernieuwing.
- Er komt een link op het Groene Kennisnet naar de plattelandsacademie (Kennisplatform; Platteland en Natuur).
- Er worden seminars georganiseerd op de CAH, IHD en de Eemlandhoeve waarop de resultaten van het project zullen worden gepresenteerd en besproken met docenten en studenten van onderwijsinstellingen en ondernemers.
- Tenslotte zullen de ontwikkelde hulpmiddelen en methodes geborgd worden in het onderwijs van de CAH en IHD.

6. Plan van aanpak

De startdatum van het project is 1 oktober 2006 en de einddatum 30 september 2009.

In het project zullen de volgende activiteiten plaatsvinden (zie ook tabellen):

1. *Inventariseren* en evalueren van relevante praktijkprojecten en –cases, van nieuwe methoden en hulpmiddelen, kennis en ervaring middels bijeenkomsten en interviews.
Het accent bij deze activiteit ligt op het inventariseren van beschikbaar materiaal en praktijkproblemen. Daarnaast zullen studenten, ondernemers en beleidsmedewerkers benaderd worden en zullen bijeenkomsten worden georganiseerd.
2. *Formuleren van nieuwe competenties*.
De resultaten van activiteit 1 zullen als input worden gebruikt om nieuwe competenties voor de opleidingen Plattelandsvernieuwing, Dier- en Veehouderij en Tuin- en Akkerbouw te formuleren.
3. *Ontwikkelen van een nieuwe leeromgeving*, namelijk een combinatie van praktijk en theorie, competentiegericht en meer coachend doceren in het domein van het landelijk gebied.
Gedurende deze activiteit zal het concept van plattelandsacademie met ondernemersloketten verder uitgewerkt worden.
4. *Ontwikkelen van cursusmateriaal en competentiegericht onderwijs*.
Gedurende deze activiteit worden de resultaten geschikt gemaakt voor cursussen voor ondernemers en onderwijsmateriaal voor het Hoger Agrarisch Onderwijs. Ook wordt een training

voor docenten ontwikkeld die er op gericht is om docenten verder te bekwamen op het gebied van praktijkgericht, competentiegericht onderwijs.

5. *Verwerken van de resultaten en toegankelijk maken* via het Groene Kennisnet, www.plattelandsacademie.nl en Blackboard. Gedurende het hele project zal hier aan gewerkt worden.
6. *Training* van docenten. De training voor de docenten zal zowel op de CAH als op IHD gegeven worden.
7. *Testen* van cursus- en onderwijsmateriaal. Het cursus- en onderwijsmateriaal zal op beide onderwijsinstellingen en op de Eemlandhoeve met groepen studenten en ondernemers worden getest.
8. *Evalueren en aanpassen* van het cursus- en onderwijsmateriaal. Na de testfase zal het materiaal geëvalueerd en aangepast worden.
9. *Verspreiding* van de ontwikkelde onderwijsmethode, materialen, resultaten en hulpmiddelen naar het totale Hogere Agrarische Onderwijs (zie paragraaf 5).
10. *Verankering* van het netwerk en toepassing van de producten. Met ondernemers en beleidsmedewerkers zullen afspraken worden gemaakt over continuïteit van betrokkenheid bij het onderwijs. Het onderwijsmateriaal zal ingepast worden in de opleidingen plattelandsvernieuwing en opleidingsvarianten agrarische ondernemerschap. De betrokken partijen zullen de website blijven onderhouden en gebruiken voor het onderwijs.

Activiteit per maand	2006			2007												2008		
	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
1.																		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6.																		
7.																		
8.																		
9.																		
10.																		

Activiteit per maand	2008									2009								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.																		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6.																		
7.																		
8.																		
9.																		
10.																		

Projectorganisatie:

- De CAH is eindverantwoordelijk voor het project en zal de regie en de administratie van het project verzorgen. Daarnaast is de CAH verantwoordelijk voor het beheer van de ondersteunende website, Groen Kennisnet en Blackboard.
- Er wordt een projectgroep geformeerd bestaande uit de projectleider van de CAH, docenten van de CAH en IHD, een adviseur van Coöperatie Stadteland en een onderzoeker van het LEI.
- Docenten van de CAH en IHD zijn verantwoordelijk voor de volgende werkzaamheden: organiseren en bijwonen van bijeenkomsten; verwerken en toegankelijk maken van de resultaten; formuleren van nieuwe competenties; begeleiden van studenten in projecten met ondernemers en beleidsmakers in de regio's; ontwikkelen van cursus- en onderwijsmateriaal; testen van cursus- en onderwijsmateriaal; het verzorgen van trainingen voor docenten en het verspreiden van de resultaten.
- De adviseurs van de Coöperatie Stadteland. De werkzaamheden bestaan uit: werven van ondernemers; organiseren en bijwonen van bijeenkomsten; verwerken en toegankelijk maken van diverse cases en resultaten; formuleren van nieuwe competenties; begeleiden van studenten, ondernemers en beleidsmakers in de regio's; ontwikkelen van cursusmateriaal; testen van cursusmateriaal.
- Onderzoekers van het LEI zijn verantwoordelijk voor de volgende werkzaamheden: aanleveren van resultaten uit projecten; organiseren, bijwonen van en bijdrage leveren aan bijeenkomsten; verwerken en toegankelijk maken van de nieuwe aanpak voor verbreed ondernemerschap en plattelandsontwikkeling; begeleiden van studenten, ondernemers en beleidsmedewerkers in de regio's; het beschrijven van relevante cases.
- Ondernemers, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en beleidsmakers op regionaal niveau zullen tijdens bijeenkomsten hun ervaringen delen en een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van cursus- en onderwijsmateriaal.
- Ongeveer 15 studenten van der CAH en IHD zullen betrokken worden bij de uitvoering van het project. Hun werkzaamheden bestaan uit het uitvoeren van projecten voor ondernemers en beleidsmedewerkers uit de regio's; het meedenken over de ontwikkeling van onderwijsmateriaal en het testen van onderwijsmateriaal.

7. Begroting (zie ook bijlage 4)

De totale kosten van het project bedragen 427.314 euro, waarvoor 285.920 euro subsidie wordt aangevraagd.

De volgende kostenposten worden onderscheiden:

- 2400 uur voor de inzet van docenten van de CAH en InHolland.
- 700 uur voor de inzet van adviseurs van de Coöperatie Stadteland.
- 650 uur voor de inzet van onderzoekers van het LEI.
- 750 uur voor ondernemers, bedrijfsleven en beleidsmakers op regionaal niveau.
- 15 studenten zullen betrokken worden bij de uitvoering van het project. Zij zullen extra gefaciliteerd worden om een bijdrage aan het project te kunnen leveren. De kosten bestaan uit reis- en materiaalkosten.

Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst

Bijlage 2: Offertes

Bijlage 3: Gebiedsinformatiecentra

Bijlage 4: Begroting

Bijlage 5: Financieringswijze

Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Deze overeenkomst tot samenwerking in het kader van de Regeling Innovatie Groen Onderwijs 2006 (RIGO) betreft:

Partij 1: Christelijke Agrarische Hogeschool Dronten, De Drieslag 1, 8251 JZ Dronten

Partij 2: Hogeschool INHolland Delft, Postbus 3190, 2601 DD Delft

De twee partijen verklaren in het bezit te zijn van / kennisgenomen te hebben van / zich volledig akkoord met de projectaanvraag "**Plattelandsacademie**" (Aanvraagnummer: RIGO/2006/OV/042-01), ingediend op 15 juli 2006 door partij 1 bij het Ministerie van LNV, Dienst Regelingen Team Projectstudies, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Volledig akkoord met deze projectaanvraag "**Plattelandsacademie**",

Christelijke Agrarische Hogeschool (onderdeel van de Aeresgroep)

Plaats:

Datum:

B. Adema (lid van het College van Bestuur van de Aeresgroep)

Hogeschool INHolland Delft

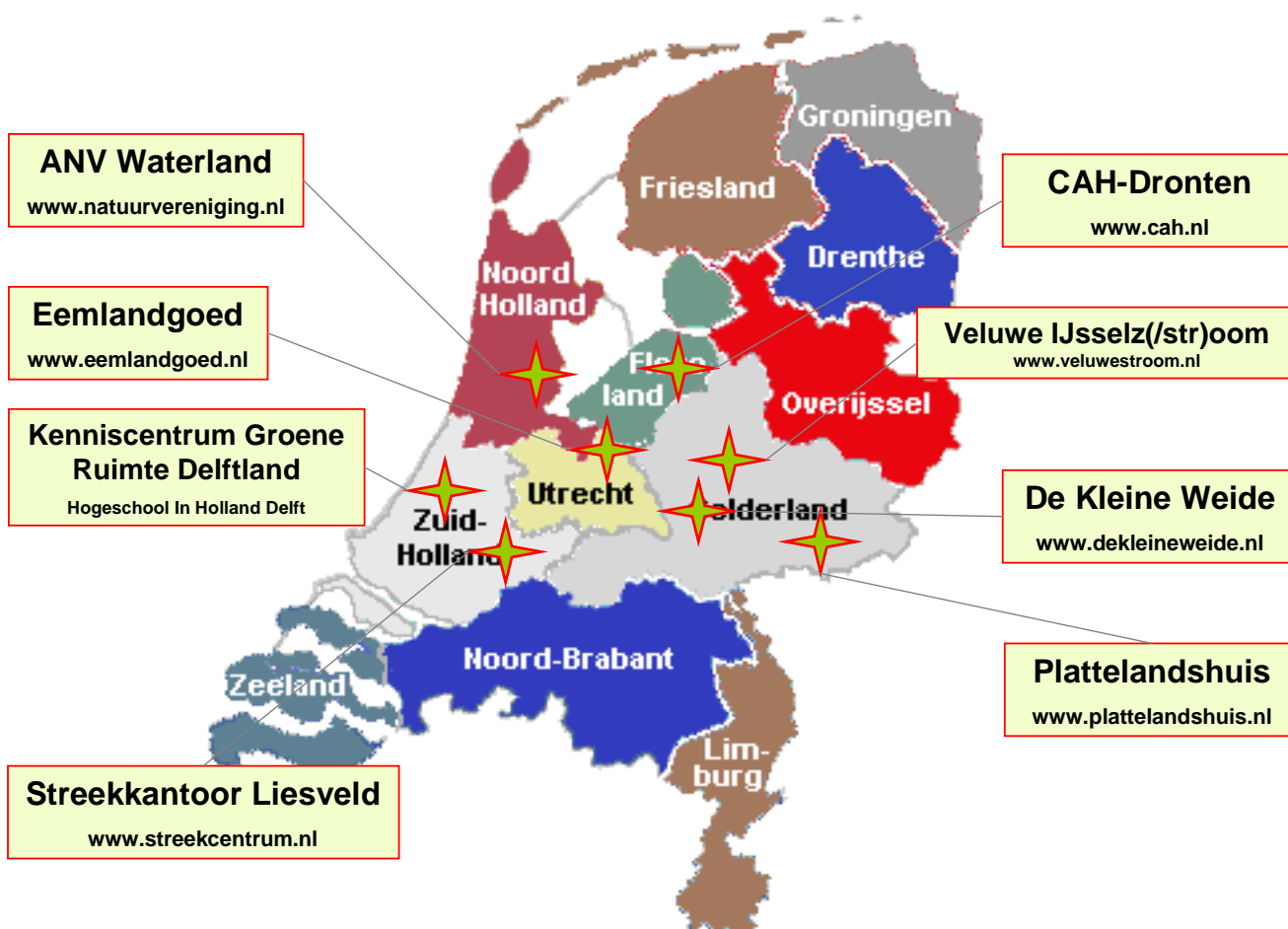
Plaats:

Datum:

Lid College van Bestuur directeur

Bijlage 2: Offertes

Bijlage 3: Gebiedsinformatiecentra Plattelandsvernieuwing in midden Nederland

(in verschillende stadia van ontwikkeling)